

Голова ВЗЦЗ взяв участь в конференції «Світове Православ'я: першість і соборність у світлі православного віровчення»

16 вересня 2021 року голова Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, ректор Загальноцерковної аспірантури та докторантури імені святих Кирила і Мефодія, голова Синодальної біблійно-богословської комісії митрополит Волоколамський Іларіон взяв участь у конференції Синодальної біблійно-богословської комісії «Світове Православ'я: першість і соборність у світлі православного віровчення», яка відбулася в Сергіївській залі кафедрального соборного Храму Христа Спасителя в Москві.

У конференції беруть участь члени Синодальної біблійно-богословської комісії, представники духовних шкіл Руської Православної Церкви, професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, ієрархи і клірики Української Православної Церкви, гості з Помісних

Православних Церков.

Виступаючи перед слухачами з доповіддю, митрополит Іларіон, зокрема, підкреслив, що православне віровчення, спираючись на Євангеліє, говорить про єдність і єдиність Церкви, і ставить цю властивість першою в ряді її властивостей.

«Будь-яка загроза єдності Церкви є загрозою Тілу Христовому, в якому всі віруючі об'єднані одною вірою, Євхаристією і Своєю Головою - Ісусом Христом», - зазначив голова ВЗЦЗ. - Саме тому найбільш трагічними подіями в історії Церкви є розколи, в яких порушується заповідана Христом єдність, втрачається єдинодумне перебування в вірі, припиняється єднання навколо євхаристійної Чаші, порушується апостольське спадкоємство ієрархії, а в Тілі Христовому виникає глибока рана».

На думку ієрарха, в історії Церкви знайдеться чимало прикладів того, як діяння окремих її членів призводили до трагічних розділень, наслідки яких відчуються досі.

«Ці сторінки церковної історії могли б послужити уроком і застереженням від подібних дій в сьогоденні і майбутньому. Однак і до цього дня єдність Православ'я піддається загрозам не тільки ззовні, але і зсередини від тих, хто намагається діяти всупереч православному віровченню і канонічній традиції. Такі дії ми спостерігаємо сьогодні з боку Константинопольського Патріархату», - констатував митрополит Іларіон.

Глава ВЗЦЗ висловив упевненість в тому, що викривлене розуміння першості на рівні Вселенської Церкви є реальною загрозою єдності Церкви, «особливо в тому випадку, коли це розуміння першим по диптиху Предстоятелем нав'язуються іншим Предстоятелям».

«Саме спроби Константинополя затвердити свою одноосібну владу в Церкві лежать в основі міжправославних криз останніх десятиліть», - підкреслив владика.

Ієрарх також нагадав, що беззаконному і антиканонічному вторгненню Константинополя до меж України в 2018 році передувало його не менш беззаконне вторгнення в Естонію в 1996 році.

«Вже тоді це призвело до розриву євхаристійного спілкування Руської Церкви з Константинополем, - сказав архіпастир. - І хоча компромісне рішення ціною багатьох зусиль було знайдено, Константинопольська сторона так до цього часу не виконала тих зобов'язань, які взяла на себе в якості однієї з умов відновлення спілкування. Крихкий мир виявився лише перемир'ям перед, на жаль, набагато більш серйозним конфліктом, що вибухнув на наших очах».

Домагання Константинополя на вселенське верховенство з особливою ясністю проявилися під час проведення Критського собору в червні 2016 року, зазначив митрополит Іларіон. Він згадав про те, що з самого початку передсоборного процесу в основу прийняття всіх рішень на підготовчих до Всеправославного Собору заходах був покладений принцип консенсусу всіх загальноновизнаних Помісних автокефальних Церков. Але за кілька тижнів до дати відкриття Собору чотири Помісні Церкви аргументовано відмовилися в ньому брати участь і закликали відкласти його проведення з тим, щоб подолати розбіжності, що перешкоджають їх участі в Соборі. Але ці заклики були проігноровані, і всупереч голосу цих Церков Константинопольський Патріархат рішуче і безапеляційно наголосив на проведенні Собору.

«До яких наслідків призвело проведення Критського собору, ми всі знаємо: частина Помісних Церков визнають його Всеправославним, інші таким його не вважають. У наявності поділ», - констатував глава ВЗЦЗ.

Однак, за його словами, незрівнянно більший удар по єдності Церкви завдало вторгнення Константинопольського Патріарха до України і легалізація ним українського розколу в 2018 році.

«В результаті склалася безпрецедентна ситуація, коли Церква, що має понад дванадцять тисяч

парафій, понад двісті п'ятдесят монастирів, яка представляє собою найчисленнішу релігійну громаду України, була оголошена Константинополем як би «неіснуючою», а її законні права та навіть найменування усіма правдами і неправдами намагаються передати розкольникам », - підкреслив владика.

«Назвати дії Константинополя зціленням розколу на Україні неможливо, - продовжив доповідач. - <...> Тепер, кожен, хто визнає легалізацію українського розколу і новостворену «православну церкву України», автоматично визнає і те, що Константинопольський Патріарх володіє нічим і ніким не обмеженою владою у Вселенській Православній Церкві: він може на власний розсуд і не рахуючись ні з ким скасовувати історичні домовленості трьохсотрічної давності, оголошувати єпископами осіб, які ніколи не мали архієрейської хіротонії, розчерком пера проголошувати багатомільйонну Церкву «неіснуючою» і так далі».

«Загрози єдності Православ'я, які ми спостерігаємо зараз в діях Константинополя, вимагають широкого та багатостороннього осмислення як з боку ієрархів, так і з боку богословів. Саме тому, напередодні Архієрейського Собору Руської Православної Церкви, ми проводимо зараз богословську конференцію, яка присвячена першості і соборності в Православній Церкві. В ході конференції, сподіваюся, ми зможемо виконати завдання, про які сказав Святіший Патріарх, і використовувати результати нашої роботи в подальших трудах з оцінки ситуації в світовому Православ'ї», - сказав на завершення голова ВЗЦЗ.

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/88042/>